

Introductie

Luk Umans (OVAM) – Ann Dierckx (essenscia)
Coördinatoren
Werkagenda Chemie & Kunststoffen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

essenscia

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

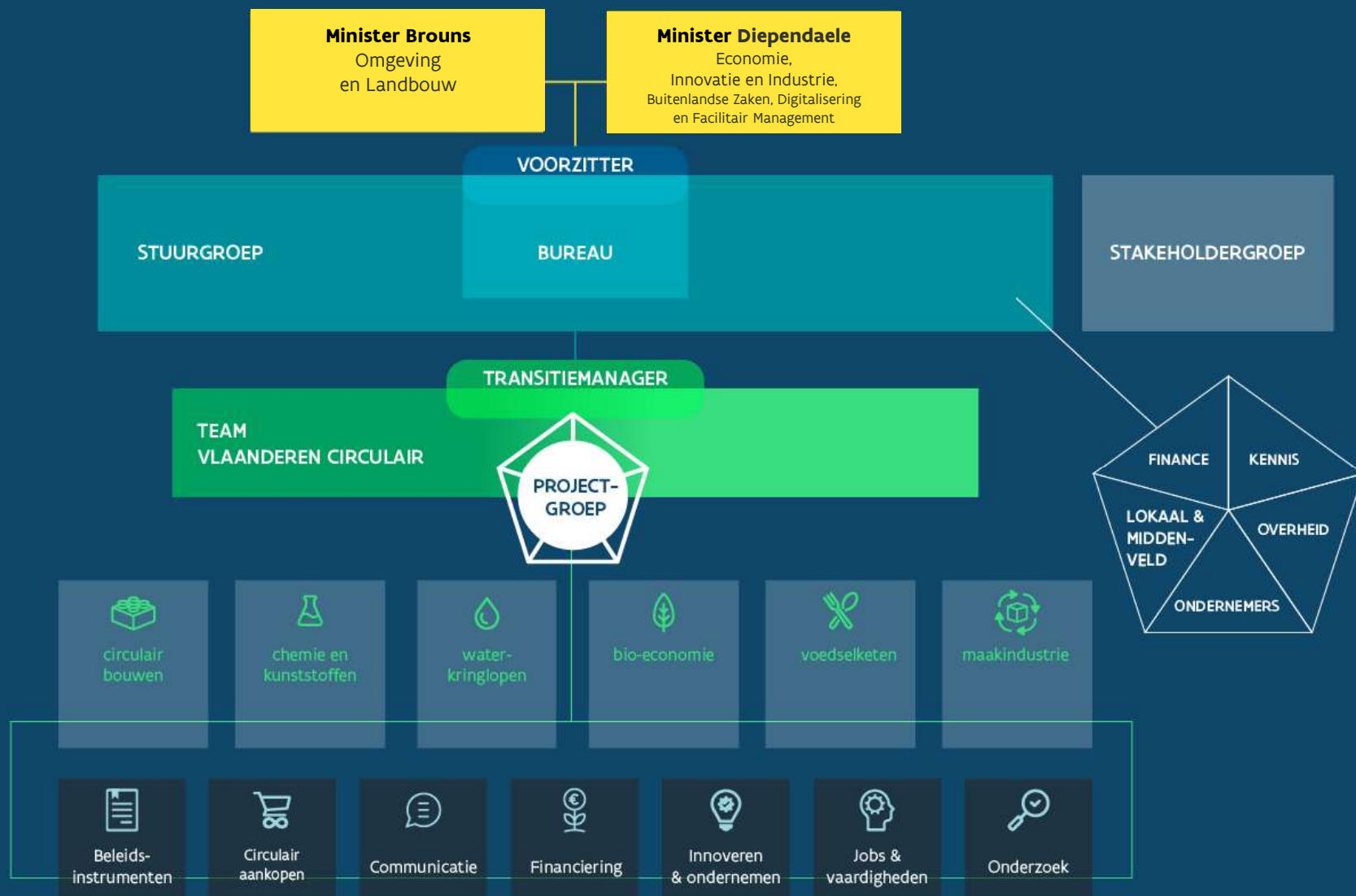
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essenscia
Chemistry meets life sciences

vlaanderen-circulair.be

INHOUDELIJK

Januari 2021: start van de opmaak van de inhoudelijke werkagenda per thema
Eerste helft 2021: inhoudelijke afstemming van en beslissing over de werkagenda's

6 werkagenda's

Publiek-private partnerschappen met eigen dynamiek, doelen, trekkers en acties

circulair
bouwen

chemie en
kunststoffen

water-
kringlopen

bio-economie

voedselketen

maakindustrie

Roadmap Circulaire Economie

7 hefboomen

Versnellers om drempels te overwinnen en goede praktijken ingang te doen vinden

Beleidsinstrumenten

Lokaal beleid
Vlaams Beleid
Intra-Belgisch Platform
Federaal
Europese agenda

Circulair aankopen

ProCirc
Voorbeeldrol overheid
Innovatieve overheidsopdrachten

Communicatie

Sensibilisering, co-creatie
Kennisdeling & best practices
Monitoring, rapportering

Onderzoek

Strategische onderzoeksagenda's
Monitor CE
Steunpunt CE-Center

Innoveren & ondernemen

VLAIO-steun & diensten
VC Partnerschap en begeleiding
Experimenten, projecten

Financiering

Stimulerings- en investeringsbeleid
Vlaams fonds CE?
rol PMV?

Jobs & vaardigheden

Onderwijs
Starters en bedrijven
Werkgelegenheid/ sociale economie

samenwerking van
30 organisaties
100 medewerkers

De visie van de werkagenda

*In de werkagenda chemie/kunststoffen willen we de reeds ingezette weg naar een meer duurzame en circulaire chemische en kunststofproductie en -producten tegen 2030 **versnellen** via de concrete **gedeelde acties** in de werkagenda, zodat Vlaanderen kan evolueren van een internationale koploper in (petro)chemie/kunststoffen naar een **internationaal toonaangevende circulaire hub voor chemie en kunststoffen**.*

WACK- kernleden

Port of
Antwerp
Bruges

■ **AGORIA**

Wat zegt AI wanneer we naar circulair economie voor kunststoffen kijken ?

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essenscia
vlaanderen

(...) Hoe de wereld er als een
uniek ecosysteem met
kunststoffen uitziet ?

(...) Hoe de wereld eruit ziet als
uniek ecosysteem wanneer
kunststoffen behoefte-invulling
verlenen voor gezondheid,
wonen, voeding, transport?

(...) Hoe de kunststoffenwereld
een uniek ecosysteem is
waarbij designers, industrie,
producenten, gebruikers
samenwerken?

EU beleid – Vlaamse vertaling ?

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

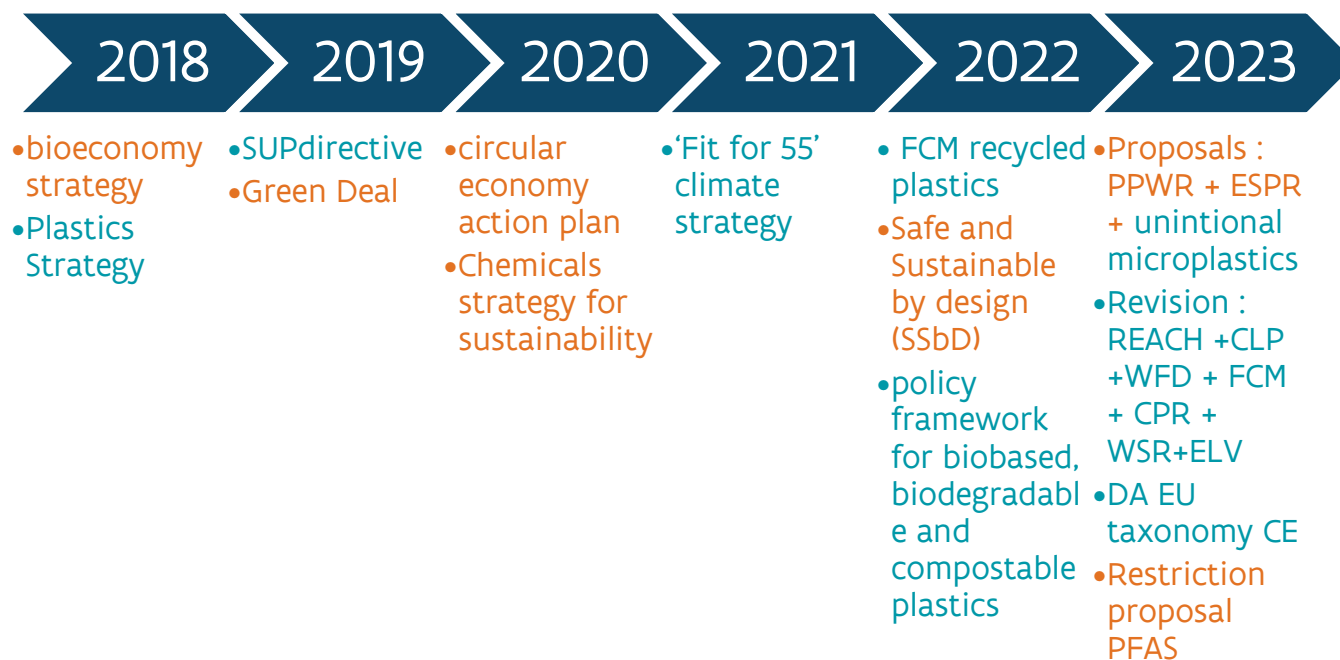
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essencia
vlaanderen

A legislative sprint to 2024

With many links to plastics industry

EU Policies & Initiatives

Sustainable Carbon
Cycles

Industrial Carbon
Management

Clean Industrial
Deal

Renewable Energy
Directive

RefuelEU Aviation
& FuelEU Maritime

EU gas & Hydrogen
package

Net Zero Industry
Act

Ecodesign

Construction
Product
Regulation

ETS

Carbon
Removals
Certification

Green Claims
Directive

Innovation
Fund

Horizon
Europe

State Aids

EU Von der Leyen II

- Nieuwe EU COM: Von der Leyen II

CE hoog op de agenda

Initiatieven moeten antwoord bieden op:

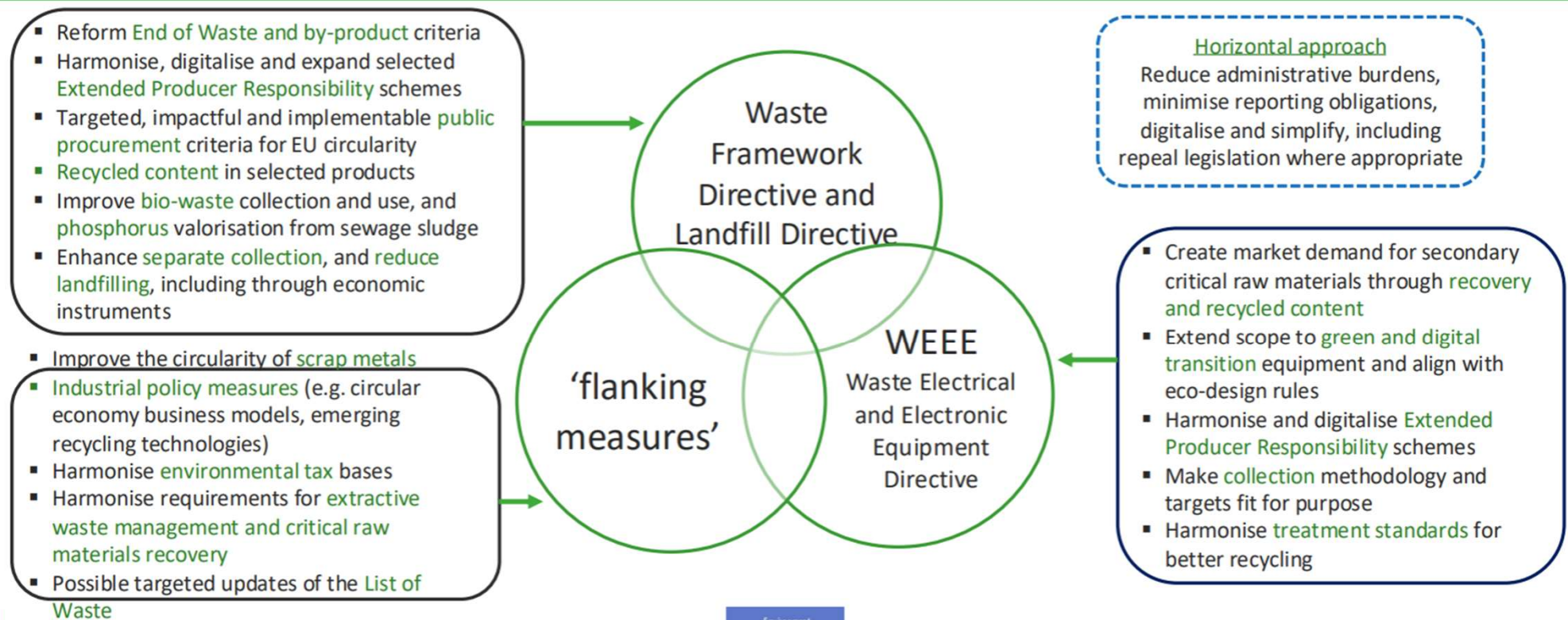
- Clean Industrial Deal (Q1 2025)
- Circular Economy Act (Q4 2026)
- Chemicals Industry Package (Q4 2025)
- Bio-economy strategy (Q4 2025)

- Antwerp Declaration (o.a. industry + simplification)
- Letta (Single Market)
- Council Conclusions 8th EAP (MS – Environment)
- Draghi (Competitiveness)

(Voorlopig) Concept CE Act – DG ENV

Circular Economy Act – three possible pillars

Dia 25

EC1

Foto opnieuw toevoegen, valt een zin af

Elizabeth Cazaerck; 2025-05-16T09:04:44.122

En in Vlaanderen!

Vlaams Regeerakkoord: “We blijven voorloper als recyclagehub in Europa”

Opportuniteit: Vlaanderen als motor van een transregionale circulaire hub

HUBS FOR CIRCULARITY – CLEAN INDUSTRIAL DEAL

“We must not only dismantle regulatory barriers but also facilitate the significant scaling up of investments to supply the needs of the clean industrial manufacturing needs. Cooperation between public and economic actors will be fostered through Trans-Regional Hubs for Circularity to create smart specialisation and economies of scale for recycling and reuse. Strategic projects based on proposals by groups of Member States will be supported, enabling the pooling of diverse regional streams. The Commission will support the necessary scale, allowing the installations to achieve the necessary size to operate continuously. They will build on the experience of Strategic Projects under the Critical Raw Materials Act and apply similar approaches to the technical and biological materials on which our industries depend. Furthermore, the Commission will actively assist Member States in the design of a potential new IPCEI on circular advanced materials for clean technologies.”

BLOK 4

Wat betekent CE voor de chemische industrie, incl. kunststoffen?

Verhoogd gebruik van alternatieve technologieën => het minimaliseren van nieuwe fossiele koolstof (koolstofarme technologieën)

- CCU
- Gerecycleerde koolstof
- Biogebaseerde producten

Blok 1

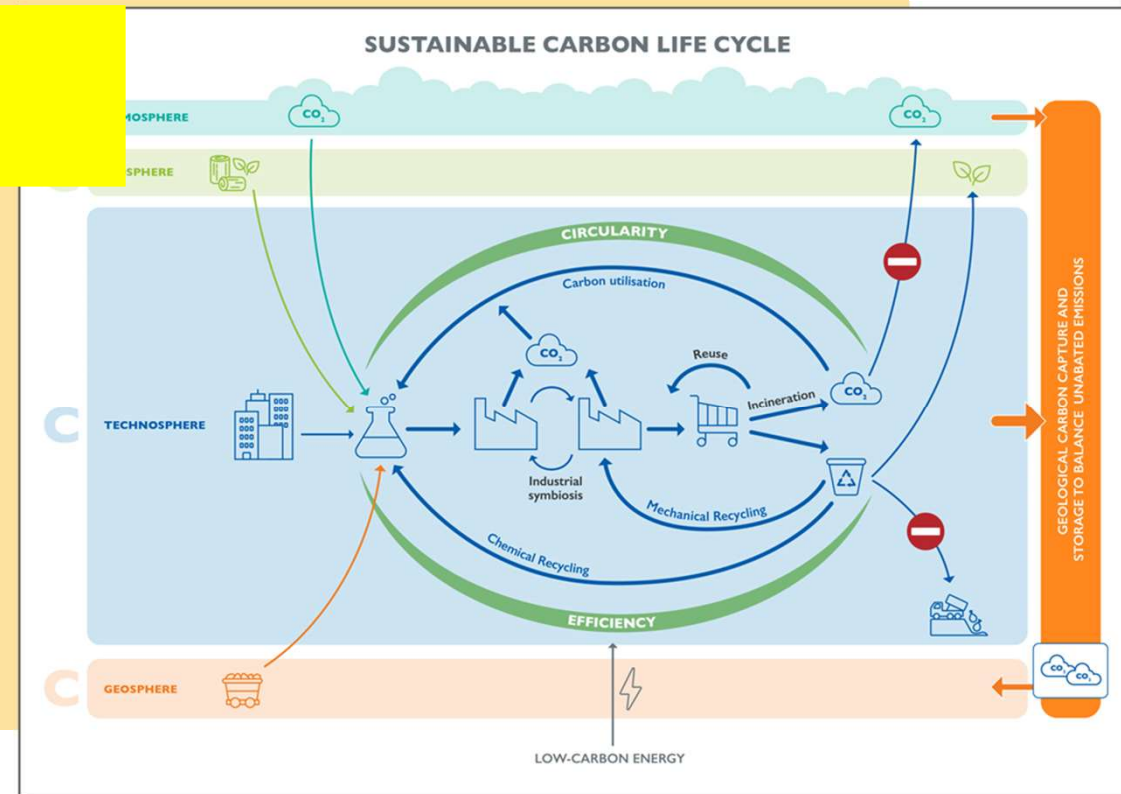
Blok 2

Blok 3

Hulpbronnenbesparende oplossingen (efficiënt gebruik van hulpbronnen)

- Gebruik van restwarmte
- Ontwerp voor recycling
- Verblijfsduur verlengen
- Voorspellend onderhoud
- Systeem engineering
- Stromingsreactoren
- ...

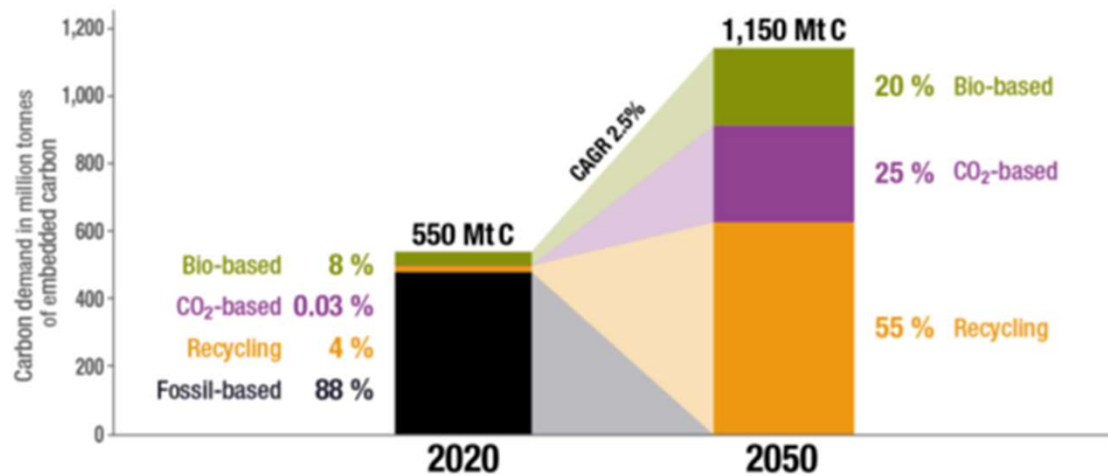
Strategic Research and Innovation Agenda

Is een shift mogelijk ?

Carbon Embedded in Chemicals and Derived Materials

available at www.renewable-carbon.eu/graphics

Terugblik op 5 jaar werkagenda

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essencia
vlaanderen

Vlaanderen positioneren als circulaire C/K hub

Zicht op de opportuniteit

Obstakels in kaart

Recyclage

Roadmap Recyclagetechnieken

Plastic Recycling Hub (S/D, log)

Roadmap Recyclagetechnieken
(tech, eco)

Faciliteren vergunningskader
voor innovatie (legal)

Zorgwekkende stoffen (legal)

Catalisti/
Moonshot
(tech)

Biobased

Studie Grondstoffen transitiepotentieel

Studie Grondstoffen
transitiepotentieel (tech, eco,
S/D)

CO₂

Ecodesign

Impact nieuwe BM op plastics vraag

Living Lab ecodesign

Technologische
Innovatie Ecodesign

Recycling Hub – VIL

THEMA'S EVENTS OPLEIDINGEN **WORD LID** MYVIL ▾

Plastics Recycling Hub

De circulaire economie is erg belangrijk in de transitie naar een duurzame samenleving. Ook in de uitgebreide Vlaamse chemiesector zijn de ogen gericht op een circulaire toekomst. VIL en VITO willen samen met de logistieke, de recyclage- en de chemiesector belangrijke stappen zetten in de ontwikkeling van Vlaanderen als kunststofrecyclage hub voor Europa.

status: Afgerond | **thema:** Groene Supply Chains | **type:** Regionaal

De omschakeling naar een circulaire economie is volop aan de gang. Kunststofhoudend afval vormt een belangrijke stroom voor potentiële recyclageactiviteiten met hoge meerwaarde op economisch en maatschappelijk vlak. Vlaanderen, met een grote aanwezigheid van chemie- en recyclagebedrijven, kan daarbij een prominente rol spelen. De chemiesector en de overheid zetten dan ook volop in op de transitie naar innovatieve, circulaire chemie. De aanvoer van de te recycleren afvalstromen vormt echter een logistieke uitdaging op verschillende vlakken, gaande van de inzameling, over de voorbehandeling, tot het organiseren van de transporten op een efficiënte en duurzame manier.

OPPORTUNITeiten

- De Vlaamse bedrijven kunnen een belangrijke positie innemen in de innovatieve chemie en daardoor nieuwe activiteiten en een aanzienlijke toegevoegde waarde creëren
- Een voorsprong nemen in de transitie naar circulaire chemie kan de positie van de betrokken sectoren versterken en hun voortbestaan in een duurzame samenleving garanderen

RESULTATEN

- Verschillende recyclagehubs die elk gespecialiseerd zijn in specifieke materiaalstromen: op deze manier kan kunststofhoudend afval op een effectieve en manier gerecycleerd worden.
- Een recyclagehub, gericht op één of meerdere materiaalstromen, kan de huidige geografisch verspreide en industrieel gefragmenteerde activiteiten een impuls geven om te integreren zodat technische, logistieke en operationele troeven optimaal benut worden.
- De binnenvaart in Vlaanderen biedt enkele belangrijke voordelen om deze hubs succesvol tot stand te brengen. Zo kunnen er gemakkelijk buffers opgebouwd worden en is er ontkoppeling mogelijk van productie en logistiek. Bovendien is transport- en verwerkingssnelheid bij deze afvalstromen niet van groot belang.
- De prijsberekeningen die Multimodaal.Vlaanderen uitvoerde in dit project tonen aan dat verdere optimalisatie en orkestratie van de stromen nodig zijn, voordat het multimodale transport ook economisch voordelig wordt.

Living Lab (kunststoffen & ecodesign)

Projectnaam	Focus
Living Lab Kunststoffen	Circulatie van plastic voorwerpen in korte ketens; recyclage als laatste optie
rePACE	Circulaire oplossingen voor kunststof voedingsverpakkingen van afhaalmaaltijden
REmedi	Herbruikbare medische kunststofverpakkingen in ziekenhuizen en zorginstellingen
SIXPACK	Herbruikbare six-pack als alternatief voor eenmalige kunststofdrankverpakkingen

SIXPACK

VRIJDAG 10 MEI 2024

Herbruikbare, schapklare
biervpakkingen voor retailers

[LEES MEER >](#)

REmedi

VRIJDAG 10 MEI 2024

De remedie tegen
wegwerpverpakkingen in de zorg

[LEES MEER >](#)

Living Lab Kunststoffen

VRIJDAG 5 MEI 2023

Op zoek naar manieren om
kunststoffen meer te herstellen,
hergebruiken en te recycleren

[LEES MEER >](#)

12 mei 2025

**Oproep living labs circulaire economie
2025**

(ZZS) Zorgwekkende stoffen (2023-...)

- 2023 event “Beleid rond zorgwekkend stoffen; op zoek naar alternatieven”
 - PFAS
 - Verwerking van ZZS
 - Substitutie -> herdenken van gebruik en productie
- Ovam:
 - Meetcampagne rond aanwezigheid in “secundaire” materialen
 - Opstellen van handvaten voor “haalbare” metingen

Moonshot (MOT 1-4)

About Governance Research Procedure **Projects**

HYDROPLAST → Hydroprocessing for Plastics Circularity. Show project info	RECYCLEX → Integrative approach towards the valorization and chemical recycling of polymers in textiles. Show project info	HYBRID → Harnessing pYrolysis & Biotechnology to Recycle mixed plastic waste to Dicarboxylic acids. Show project info	CHRONICLE → Chemical recycling of nitrogen containing polymers. Show project info	RENOVATE-2 → Solvent-resistant nano- and ultrafiltration: opening new perspectives in plastic recycling. Show project info
CoRe²-2 → Condensation Polymers for monomer/oligomer Recovery and Reuse 2 Show project info	CLARIFY → Pilot scale de-inking and de-lamination of plastic waste. Show project info	CYCLOPS → Chemical recycling of oxygenated polymer materials. Show project info	PREFER → The plastics refinery: no more waste Show project info	RENOVATE → Solvent-resistant nano- and ultrafiltration: opening new perspectives in plastic recycling Show project info
Multilayer → 	CoRe² → 	ReSet → 		

Roadmap Recyclage-technieken

- Aanbod vs vraag
- Mechanische recyclage - chemische recyclage
- Scenario's
- Beleidsaanbevelingen

Deloitte.

Vlaanderen positioneren als circulaire C/K hub

	Inspiratie / Event	Verbinding / Samenwerking	Experiment / Kennis
Recyclage	Events Kunststofverwerkers	GD Duurzame zorg	Select for Care
	Terugnamesystemen bouw	WA bouw	PUre
	Event ZZS	WA maak	Re:Assign
		Bilaterale - Trilaterale	Wieken windmolens
			Gebruik van landbouwfolies
Biobased		Verbreden WACK-horizon naar biobased grondstoffen	
CO ₂	CCU pioneering sessions	Industriële symbiose	
Ecodesign	Re:Design event	Samenwerken rond alternatieve verdienmodellen	Living Lab ecodesign

CO₂ als “grondstof” (!/?)

Carbon capture & utilisation

CCU

Pioneering Sessions

MRT 2025
13
VAC Gent

Partners van de Werkagenda
Chemie/Kunststoffen

vito **CAPTURE** **CATALISTI**
WE MEAN BUSINESS

RE:design

← Terug naar overzicht

Netwerkevent RE:DESIGN Making the circular economy happen

Wanneer? 18.02.2025 **Start:** 12:00 **Einde:** 19:00

Locatie? Marie-Elisabeth Belpairegebouw, Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel

.AGORIA

RE:Assign

RE-ASSIGN

REcycling pLAstics deSIGN

DURATION
14 / 04 / 2024 - 31 / 03 / 2028

FINANCING AUTHORITIES
Interreg France-Wallonie-Vlaanderen

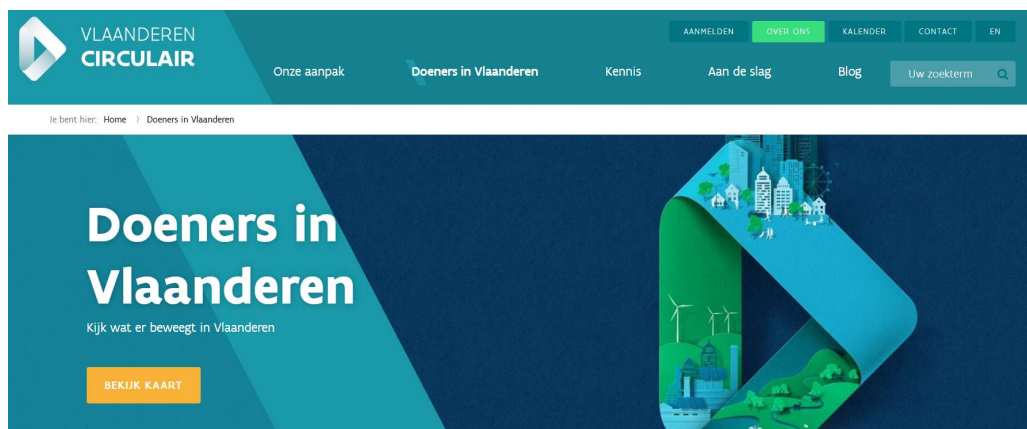
CIRCULAIRE ECONOMIE & DUURZAME OPLOSSINGEN

PROJECT MANAGER(S)
Wim Grymonprez
Manager New Business Developments
Plastics

✉ wgm@vkc.be

Inspireren en ondersteunen

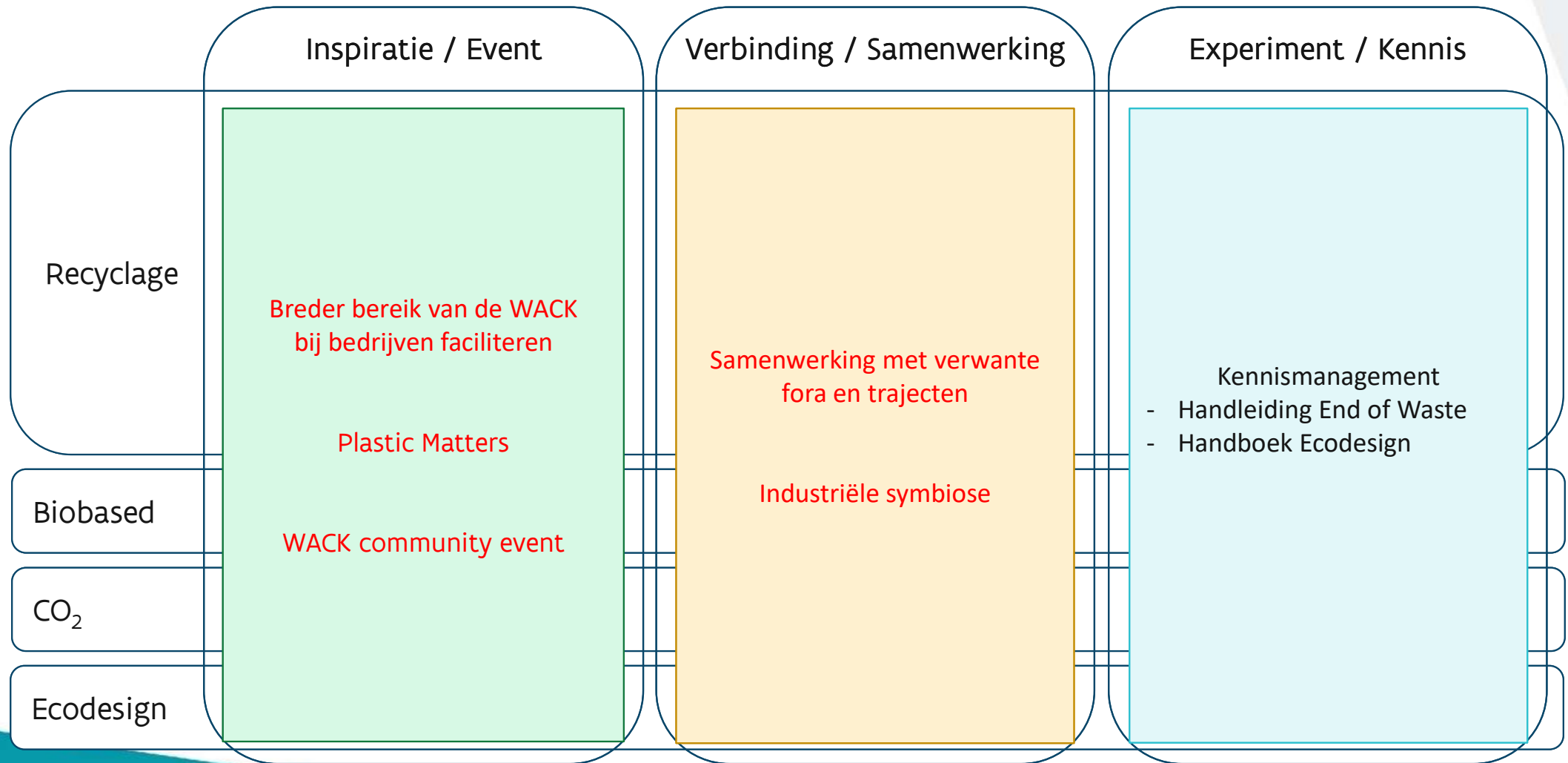

- 50 inspirerende voorbeelden
- Call Circulaire Zorg 2024-2025
- Call Design4Circularity 2025-2026

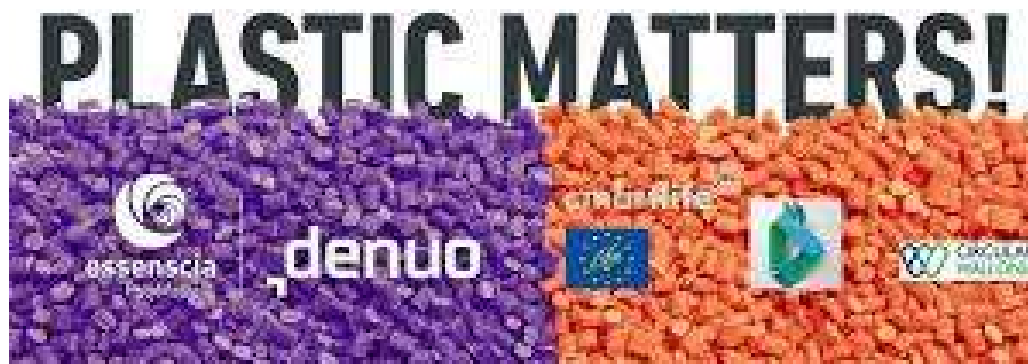

Vlaanderen positioneren als circulaire C/K hub

Plastic Matters

- 2 x/jaar
- Afvalverwerkers en kunststofproducenten
 - Sectorbenadering
 - Thematisch

Communicatie

Communicatie

- Lente update:
 - Events
 - Terugblik: Re:Design, CCU pioneering sessions
 - Op de agenda: Plastic Matters, Community event, *najaar?*
 - Een topic uit de WACK uitgelicht? *WA Bouw?*
 - Opleidingen CE van de WACK partners? *Actieve input van de partners*
 - Openstaande subsidie calls? *Input van Vlaio, VC call zal huren en delen als onderwerp hebben, quid Interreg bij Vito, Horizon 2020 bij Vlaio? COOCK bij Vlaio?*
 - Circulaire doeners , *input nieuwsbrieven partners?*

Het beeld voor de toekomst

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

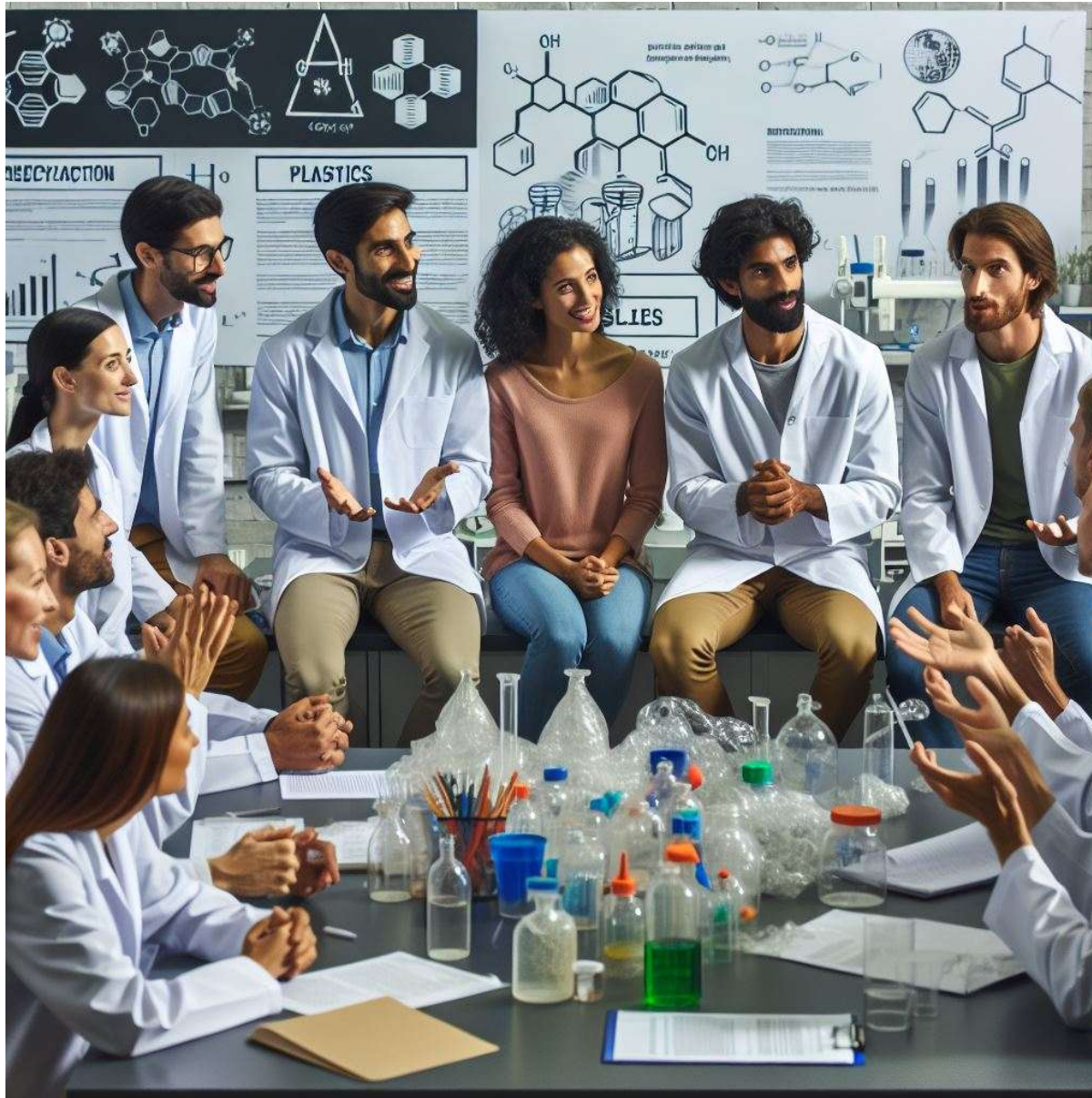
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essencia
vlaanderen

(...) Een groep mensen die zich het hoofd buigt over een wereld waarin kunststoffen en gerecycleerde kunststoffen een uniek samenspel voeren in één ecosysteem. In de figuur is duidelijk dat er verschillende meningen zijn, maar dat men tot een gemeenschappelijk beeld komt.

WERKAGENDA
Chemie/Kunststoffen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

essenscia
Chemistry meets life sciences

vlaanderen-circulair.be